

Monumentnummer*: 510257

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 03 september 1999
Kadaster deel/nr 82748/36

Woonplaats* Zeist Gemeente* Zeist Provincie* Utrecht

Locatiennaam Zeist Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Zeist Sectie* M Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel 2208

Omschrijving**

Inleiding

Buitenplaats Veldheim, bestaande uit een landhuis gebouwd in 1908-1909 in opdracht van burgemeester C.J. Clotterbooke Patijn van Kloetinge naar ontwerp van architect J. Stuivinga in neorenaissancestijl. In de jaren dertig werd de achterzijde van de buitenplaats gedeeltelijk verkaveld met de aanleg van de P.C. Hoofthooflaan, die het object thans aan de achterzijde ontsluit. Oorspronkelijk fungeerde de Oude Arnhemseweg als achtergrens. Tot de buitenplaats behoorde ook een tuinmanswoning, gelegen aan het Jan Luykenlaantje 1. Deze woning valt buiten de bescherming aangezien de relatie met Veldheim is verstoord. Aan het landhuis en op het terrein zijn diverse recente bijgebouwen verschenen, die buiten de bescherming vallen. Waardevol zijn de resterende open ruimte voor- en achter het hoofgebouw. De oude bomen, zoals de rode beuken, acacia's, zomereiken en kastanje, zijn een restant van de originele aanleg en derhalve van belang.

Omschrijving

Het op enige afstand van en evenwijdig aan de Utrechtseweg gelegen LANDHUIS is op een samengestelde plattegrond opgetrokken en bestaat uit twee bouwlagen onder een uitzwenkend schilddak gedekt door bitumen shingles. De dakschilden worden doorbroken door twee soorten dakkapellen. De grootste is voorzien van wangen. Beide typen hebben een tympaan boven de vensters en een zadeldak

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

als afdekking. De toren aan de voor- of zuidgevel bevat een derde bouwlaag en kent boven een achthoekig schilddak een klokketoren en een lantaarn met uivormige bekroning. De gevels zijn gemetseld in kruisverband met natuurstenen accenten rond de vensters. De grote vensters bestaan uit stolpramen met bovenlichten voorzien van een roedenverdeling. De dakkapellen zijn voorzien van draairamen, eveneens met een roedenverdeling. Oorspronkelijk waren alle grote vensters voorzien van persiennes.

De voorgevel of zuidgevel aan de Utrechtseweg is symmetrisch van opzet. Op de middenas bevindt zich een risalerende vijfzijdige toren die wordt geflankeerd door een bordes, dat over de resterende gevelbreedte doorloopt. Het bordes ligt drie treden hoog, heeft een terazzo-vloer en is overdekt door een balkon met houten leuning rustend op Toskaanse zuilen. De zijanten zijn afgeschermd met windschermen voorzien van een roedenverdeling en glas. De gevel bevat op de eerste bouwlaag stolpende deuren met vijfstrooks glas-in-lood bovenlichten. Op de verdieping ter weerszijden van de toren zijn vier vensters aangebracht. De toren is op de begane grond voorzien van stolpende deuren. In de schuine zijden zijn vensters aan te treffen. De verdiepingen van de toren worden afgescheiden door cordonlijsten. De vensters op de derde verdieping zijn voorzien van een natuurstenen omlijsting. Elke vensteromlijsting is voorzien van een beeldhouwde sluitsteen in de vorm van een leeuwenkop. Ieder dakschild van de toren bezit een dakkapel met tympaan. De open klokketoren bezit in de borstwering cartouches en waarboven zich een identieke doch kleinere lantaarn bevindt met daarop een ui-vormige bekroning met pseudo-dakkapellen. De symmetrisch ingedeelde achtergevel bevat een middenrisaliet met schilddakbekroning, waarvan de nokhoogte lager is dan de nokhoogte van het hoofdstel. De tympaan van de dakkapel in het risaliet is hier gedecoreerd met een gestoken engelenkopje. In het risaliet bevindt zich de hoofdentree, bestaande uit een toegangsdeur in een portaal, dat rust op houten Toskaanse zuilen en afgedekt is met een afgeplat schilddakje, waarvoor een getoogd tympaan geplaatst is. Onder het linkervenster naast de toegangsdeur bevindt zich de eerste steen met de tekst: 'Deze steen is gelegd door E.A. Clotterbooke Patijn den 22en augustus 1908'. In de eerste bouwlaag bevindt zich een groot driedelig rondboogvenster met gebrandschilderd glas-in-lood. Ook in de zijgevels van de risaliet bevinden zich dergelijke vensters. Deze zijn gesigneerd door atelier Van den Ham uit Utrecht en gedateerd 1909. De gevels ter weerszijden van de risaliet bevatten diverse soorten vensters met roedenbovenlichten en luiken. De smallere vensters zijn getralied. Rechts in de gevel bevindt zich een rondboogvormige deur.

De rechterzijgevel bevat een driezijdige erker met vensters, waarvan twee nog luiken bezitten. Op de verdieping zijn een viertal vensters te vinden, waarvan er drie zijn dichtgemetseld en waarvoor een latere aanbouw is geplaatst die buiten de bescherming valt.

De linkerzijgevel bevat rechts een vijfzijdige uitbouw over de volle hoogte die wordt gedekt door dakschilden met ongelijke zijden. Een moderne aanbouw, die buiten de bescherming valt, is aangebracht op het niveau van de kelderverdieping. De plattegrondindeling is oorspronkelijk. Onder de bescherming vallen alle originele interieuronderdelen waaronder de marmeren vloeren en lambrizingen op de begane grond, de profileringen van wanden en plafonds, de ornamenten van de plafonds, de deuren en ornamentiek, de parketvloeren in de voormalige salon en de eetkamer alsmede de schouw in de eetkamer.

Bovendien is het trappenhuis van waarde vanwege de glas-in-lood vensters van atelier Van der Ham uit Utrecht, de zuilen en de houten trap. Enkele glas-in-lood vensters zijn uitgevoerd als schuifvensters, terwijl de originele houten zonweringen eveneens nog aanwezig zijn. In de voormalige studeerkamer bevindt zich in een bovenlicht een gebrandschilderd glas-in-lood raam, dat in sepia het oude huis Veldheim weergeeft. De studeerkamer is als enige vertrek uitgevoerd in mahonie.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De landhuis van de buitenplaats Veldheim is van cultuurhistorische waarde als bijzonder voorbeeld van een jongere buitenplaats, deel uitmakend van de Stichtse Lustwarande. Het pand is van architectuurhistorisch belang vanwege de bouwstijl en ornamentiek en vanwege de plaats in het oeuvre van de architect Jan Stuivinga.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis